

Herr Dr. Ulmer mitteilt, in Deutschland selten und hier als Larven bisher noch nicht gefunden worden sind".

Van de verspreiding der larven zegt hij (l.c. pag. 22, vertaald): „Een voor de bodemfauna van een plas heel ongewone talrijkeheid en verspreiding hebben de Trichoptera (kokerjuffers), wier determinatie verricht werd door den Heer Dr. G. Ulmer te Hamburg. De kokerlooze soort *Cyrnus insolutus* Mc.Lachl. is het talrijkst en ook derhalve het merkwaardigst, daar zij het verst in de diepte doordringt, misschien omdat zij zich gemakkelijker kan bewegen dan de huisjesdragende soorten; de diepste vindplaats was bij 15 M.-opp., maar zij werd dieper dan 5 M. slechts in enkele exemplaren aangetroffen. De overige soorten zijn geheel tot de oeverzone beperkt. Gevonden werden: *Molanna palpata* Mc.Lachl. tot in 8 M. diepte, het talrijkst in 1—2 M., bijna even zoo talrijk als de eerstgenoemde soort. In Mei werden talrijke poppen, eind Augustus massa's vliegende imagines waargenomen". Ik heb de larven nog ruim een maand in leven gehouden (dus tot eind Juli), maar kende het voedsel niet, zoodat zij zich niet verpopten en omkwamen. Een volgend jaar hoop ik beter te kunnen letten op het optreden en de ontwikkelingstijden. In het Mekeler Meer vond ik de larven in kwestie (die ik toen hield voor de eenige in Brauer's Süßwasserfauna vermelde soort van dit geslacht: *Molanna angustata* Curt.), in gezelschap van *Coelambus novemlineatus*. Lundbeck vermeldt ook deze kever en *Phryganea obsoleta* als begeleiders. Het lijkt mij dan ook niet onmogelijk dat deze schietmotsort, nu wij er éénmaal op attent zijn gemaakt, meer zal worden gevonden in de oligotrophe heiplassen met *Dytiscus lapponicus*, *Eurycerus glacialis* en de genoemde andere, voor die zandplassen typische levensvormen.

Mejuffrouw A. P. C. de Vos te Gouda, die de goedheid had de larven te determineeren en met authentiek materiaal van Dr. Ulmer te vergelijken, zeg ik hierbij hartelijk dank daarvoor.

Meded. no. 5 v. h. Biol. Station
te Wijster (Dr.)

Dr. W. BEIJERINCK.

MEI.

Er zijn in het begin van de maand al heel wat vlugge jonge vogels uit vroege broedsels: heggemus, boomleeuwerik, zanglijster. Late broedvogels komen nog aan: spotvogel, nachtzwaluw. Er is ook nog een sterke doortrek, want in het hoge Noorden begint het nu pas behaaglijk te worden. Het ijs op de Beneden-Petsjora breekt zelden voor het midden van Mei. Geen wonder dus, dat wij strandloopers, zilverplevieren, steenloopers, rosse grutto's regenwulpen, nog in groot aantal zien doortrekken. Vele daarvan echter blijven hier overzomer. De historie van de overzomeraars hier te lande moet nog geschreven worden. Tot de late doortrekkers behooren ook de wespdevieën, die zich in dezen tijd nog al eens op de Noordzee-eilanden vertoonen.

Let bij mooie maan op den nachtelijken zang van merel, zanglijster en spreeuw. Met nachtelijken zang bedoel ik den zang van twee uur vóór tot twee uur na middernacht.

De praal van de Bloeiemaand is voor een groot deel afkomstig van uitheemsche planten: kastanje, sering, gouden regen. Maar de bladontluiking en bloei van beuk en eik mogen ook meetellen. Driemaal in deze maand strooit de beuk zijn loovertjes: eerst de glimmende bruinige knopschubben, een dag of wat later de zijdeachtige rose steunblaadjes en eindelijk de uitgebloeide meeldraadkatjes. Probeer eens het kevertje te pakken te krijgen, dat de gaatjes in de jonge beukeblaren bijt.

De eiken kunnen te lijden hebben van nachtvorst. In stille heldere nachten raken dan de jonge blaadjes aan de onderste takken zwart bevroren.

Keverorchis en Lelietje van dalen komen dikwijls in bloei op 1 Mei. Salomonszegel toont zich zeer gevoelig voor plaatselijken invloed, staat hier al in bloei, terwijl ginds pas de groeipieken boven den grond komen. Van waar die verschillen?

We gaan eens zoeken naar weelde-vormen: de gewone Salomonszegel niet met twee bloemen bijeen in de bladoksels, maar met vijf of zes, de gewone Eereprijs met drie, zelfs vier meeldraden, Voorjaarshelmkruid met bladeren in kransen van drie of vier, en met bijschermen zuiver gevorkt tot in de vijfde vertakking, kardinaalsmuts met roodgevekte of rood gestreepte bloemen, Fluitekruid met schermen, weer schermgewijs bijeenstaand. Het is goed, die planten en de plaatsen waar zij staan jaar in jaar uit te bekijken, om oorzaken op te sporen.

Altijd komen nog insecten uit den grond te voorschijn, de meikevers meest tegen den avond. Ze tillen het bovenste brokje grond als een valluikje op, steken hun kop in de lucht, wapperend met de sprieten, loopen even over den grond, maar vliegen dan snel op, nog al eens onder belangstelling van boschuizen, egels, vleermuizen, nachtzwaluwen. Jacobsvlinders heb ik eens op 24 Mei in den voormiddag (11 uur) bij dozijnen te voorschijn zien komen uit het mos op een open plekje tusschen jonge dennen. Tegelijk wemelde het daar van dennenspannetjes (*Bupalus piniarius*).

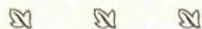
Hoe staat het met de zwarte varieteit van den berkenspanner of peper- en zoutvlinder? Wordt die nog wel eens gezien? Zeer aangenaam om bij te wonen blijven altijd de zwermen van Zwarte vliegen en Goudmotjes (*Adela* soorten) in de warme zon rondom de ontlukende eikentwijgen. Een nimmer genoeg te loven massaal verschijnsel van de Mei blijft ook de bloei van de rogge. In de morgenuren kunt ge zien, hoe snel de meeldraden uit de bloemen zich naar buiten werpen.

Veel voorjaarsbloemen gaan de zomerrust in, hun loof vergeelt, verwelkt en verdwijnt spoedig geheel: sneeuwkllokje, speenkruid, helmbloem, anemonen. Andere gaan na den bloei over tot krachtigen groei: welriekend viooltje, hondsviooltjes, primula. Mieren hebben het druk met allerlei rijpe zaden te versjouwen. De Ruige Veldkers eindigt zijn loopbaan met het wegslingeren van zijn zaden door de ontploffingsgewijs uiteenspringende hauwen (meten hoever).

Na de Moriëls komen al meer en meer paddenstoelen opdagen; wij vinden in de boschjes, waar in den winter de bonte kraaien slapen nu veel Geschubde Inktzwammen. Al naar de weersgesteldheid kunnen ook al sommige Ridderzwammen, Champignons, Boleten te voorschijn komen, altijd even onberekenbaar.

Een relaas over de Meimaand zonder vermelding van de Nachtegaal zou licht bevreemding wekken. Het is nog altijd noodig, te vertellen, dat de Nachtegaal nacht en dag zingt, geen enkel uur uitgezonderd. Het is natuurlijk heel prettig en romantisch om nachtegalen-nachtwandelingen te maken, maar wie wat op zijn gemak gesteld is, kan in den voormiddag tusschen tien en twaalf al genoeg te hooren krijgen. De zang van den nachtegaal is zoo eenig in zijn soort dat men hem direct herkent. Tegelijk vertoont hij een verbijsterende verscheidenheid. Let er eens op en probeer de verschillende strofen te noteeren. Ik ben na vele jaren pogens daar nog lang niet mee klaar en heb er toch al over de honderd. Maar hoe kunnen wij dat *verstaanbaar* opschrijven?

JAC. P. THIJSSSE.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Zwarte Musch. Onder de geregelde gasten, die ons achtertuintje en voederhuisje bezoeken, tellen wij reeds den geheelen winter een *zwarte musch*, naar het mij toelijkt een mannelijk exemplaar. Het is duidelijk te zien, dat dit zwart de natuurlijke kleur van de veertjes is. De kleur komt veel overeen met die van een „vale” merel, maar dan nog een tintje lichter. Zoo tusschen zijn soortgenooten zich bewegend, is dit beestje een opvallende verschijning. — Wilt U zoo vriendelijk zijn via „De Levende Natuur” mij eens mede te deelen, of een dergelijke „tegenhanger” van de albino's onder de vogels, wel vaker wordt signaleerd? JAN VISSER.

Alkmaar, 15 Maart '34.

